Deklaracija Eurochild konferencije 2016

“Oni koji rade trebaju početi govoriti;
oni koji govore trebaju početi raditi!”

Deklaraciju je sastavio tim mladih ljudi u suradnji s djelatnicima Eurochild tajništva, a uz doprinos sudionika Eurochild konferencije 2016. godine pod nazivom „Dječja prava su važna: Zašto Europa treba ulagati u djecu“. Suorganizatori konferencije su Office de la Naissance et de l'Enfance i Kind en Gezin.

1. Što nas čini zabrinutima?

• Jedno od četvero djece u Europi živi u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.
Djeca se u siromaštvu susreću sa sve više prepreka koje im onemogućavaju uživanje svoja prava, npr. otežan pristup obrazovnim i zdravstvenim uslugama, nezaposlenost roditelja, socijalna isključenost - posebno djece Roma i migranata, djece tražitelja azila i djece izbjeglica. Mnoga djeca koja žive u siromaštvu nemaju zadovoljene osnovne životne potrebe - dovoljno hrane i toplo i sigurno mjesto za život. U modernom konzumerističkom društvu dolazi do diskriminacije djece među vršnjacima ako nemaju pristup modernoj tehnologiji.

• Više od milijun izbjeglica proputovalo je 2015. godine Europom bježeći od sukoba u svojoj zemlji. To uključuje 363 890 djece, od kojih je 90 000 odvojeno od svojih obitelji. Primjeri problema s kojima se djeca izbjeglice suočavaju su nedostatak sigurnosti doma, čiste odjeće i knjige. Oduzeto im je pravo na igru i nisu upoznati s jezikom i kulturom. Žive u nesigurnim uvjetima bez obitelji što može emocionalno utjecati na njih te preuzimaju odgovornost odraslih. Oni se nalaze u situacijama u kojima se nijedno dijete u Europi ne bi trebalo nalaziti uz postojeće ekonomske resurse.

• Približno milijun djece u Europi odrasta u institucionalnoj brizi, od kojih je najviše romske djece i djece s teškoćama u razvoju. Djeca često završe u institucionalnoj skrbi iz pogrešnih razloga, npr. siromaštvo i diskriminacija. Djeca u institucionalnoj skrbi kontinuirano se suočavaju s problemima kao što je razdvajanje od obitelji, nisko samopoštovanje, strah od smještaja u neodgovarajuću obitelj u kojoj ne osjećaju pripadnost, a osjećaju nedostatak podrške i brige. Često ih vršnjaci diskriminiraju te su suočeni s neodgovarajućim zakonskim propisima i neefikasnošću birokracije.

2. Neka od obećanja koja su već dana

• Konvencija UN-a o pravima djeteta (UNCRC). (1989) Popis prava sve djece koji su se vlade obvezale poštivati i primjenjivati.
• Preporuke Europske komisije o ulaganju u djecu. (2013) Skup smjernica kako zemlje članice EU trebaju organizirati i provoditi politike za borbu protiv dječjeg siromaštva među djecom i promicanje dječjih prava i dobrobiti.
• Pismena Deklaracija o ulaganju u djecu (2015) Deklaracija s najviše potpisa u Europskom parlamentu od 2011. godine! Uključuje važne zahtjeve prema europskim institucijama pozivajući ih na implementaciju Preporuka o ulaganju u djecu (iznad).
• Opći komentar Konvencije UN-a o pravima djeteta br. 19 o javnoj potrošnji. (2016) Skup smjernica kako vlade trebaju trošiti novac za daljnje poštivanje, promoviranje, zaštitu i ispunjenje prava sve djece.
• Ciljevi održivog razvoja. (2015) 17 globalnih ciljeva koji pokrivaju brojne važne probleme u svijetu, uključujući prekidanje ekstremnog siromaštva i osiguranje kvalitetnog obrazovanja za svu djecu.
• Povelja Europske unije o temeljnim pravima. (2009) Okuplja određena politička, društvena i ekonomska prava za građane Europske unije i diplomatske predstavnike unutar pravosuđa EU. Članak 24 promiče prava djeteta.

Priznajemo volju i predanost donositelja odluka tijekom donošenja tih politika. Također, napominjemo da postoje primjeri dobre prakse. **Ali, nismo zadovoljni.**

3. Naša vizija

- Svijet u kojem dječja prava nisu samo lista na papiru, već su stvarnost za svako dijete, bilo gdje na svijetu, u bilo koje vrijeme. Ne treba uzeti zdravo za gotovo postojanje zakona koji se odnose na te probleme jer njihovo postojanje ne znači da su se ti problemi riješili. Upravo suprotno. Trebali bi se ohrabriti i detaljno proučiti zakone i stvarnost, kako bi se između njih što više smanjile razlike. Sigurni smo da većina nas zna kako treba tretirati i zbrinuti dijete u Europi, ali težnja ka ostvarenju idealne situacije je izazov.

- Snažna društva koja pružaju nadu za djecu i odrasle i u kojima su oni jednako cijenjeni i poštivani.

- Odrasli koji brinu za budućnost djece. Želimo odrastati u svijetu u kojem su čisti zrak i voda, kvalitetno obrazovanje i zdravstvo dostupni svima, gdje obitelji žive u miru u održivim gradovima prijateljima djece, a roditelji imaju pristojan posao. Želimo svijet u kojem se potiče odgovorna potrošnja i proizvodnja.

- Europa u kojoj će promicanje dječjih prava i dobrobiti djece biti na prvome mjestu prilikom donošenja zakona i provođenja politika.

- Europa u kojoj se ulaže vrijeme, novac i znanje u iskustva djece i mladih ljudi te se stvaraju mogućnosti za inkluziju i različite načine za njihovo sudjelovanje u procesima donošenja odluka koje se odnose na život u Europi.

- Uvažavanje djece i mladih ljudi kao istinskih partnera u donošenju odluka jer djeca i mladi ljudi često znaju najbolje. To znači mogućnost za djecu i mlade da vide promjene koje stvaraju njihove ideje, što pomaže u stvaranju povjerenja prema odraslima.

- Europa u kojoj donositelji odluka ne samo da govore već i djeluju u skladu s izrečenim vizijama te djeci i mladim ljudima omogućuju praćenje s ciljem stvaranja interakcije i nade u srcima djece i mladih ljudi kako ne bi sve ostalo samo na riječima.

- Europa u kojoj odrasli koji donose odluke ne zaboravljaju kako je to biti dijete i pokušavaju, što više mogu, odrastanje učiniti najsretnijim razdobljem ljudskog života.

- Mjesto gdje djeca imaju pristup informacijama o tome kako se troši novac namijenjen dobrobiti djece. Informacije bi trebale biti objašnjene na jeziku razumljivom svima.

- Europa u kojoj svako dijete točno zna kamo i kome se obratiti kako bi dobilo pomoć o bilo kojem pitanju, npr. klinike za seksualno zdravlje ili uvijek dostupne telefonske linije za pomoć gdje djeca stječu iskustva s ciljem učenja kako se čuvati i razvijati kompetencije koje su potrebne da bi postali učinkoviti građani u digitalnom svijetu.

4. Što se treba ostvariti?

Da bi sljedeće akcije i politike ostvarile, treba u potpunosti uzeti u obzir Ciljeve održivog razvoja.

DJEČJA PARTICIPACIJA

- Članovi Europskog parlamenta moraju aktivnije uključivati djecu i mlade ljude u proces donošenja odluka kako bi djeca mogla otvorenije i slobodnije izraziti svoja mišljenja i predložiti svoje ideje. To se također odnosi na vlade u pojedinim državama koje žele postati članicama EU.
- Nacionalne vlade trebaju ponovno sagledati ravnotežu participacije i zaštite djece i mladih u nacionalnom zakonodavstvu koje pogađa djecu i mlade u institucionalnoj brizi. Tada bi djeca i mladi ljudi mogli imati veću samostalnost u donošenju odluka u vlastitim životima, uzimajući u obzir korištenje društvenih mreža.
- Treba uključiti mlade ljude u susrete stručnjaka jer su oni stručnjaci prema svom iskustvu. Na taj bi način mladi bili su-voditelji projekata, radeći zajedno s onima koji imaju najmanje mogućnosti da se čuje njihov glas.

KREIRANJE PRORAČUNA ZA DJECU

- Europska komisija treba pozvati zemlje članice na nadziranje koliko novaca troše na djecu (izravno i neizravno) i izvještavanje o tome, evaluiranje i revidiranje svojih proračuna. Vlade na svim razinama diljem Europe moraju osigurati povećanje i efikasnu potrošnju proračuna za djecu i mlade ljude.
- Europska komisija treba osigurati djeci i mladim ljudima načine aktivnog praćenja i značajnog sudjelovanja te interakcije u procesu donošenja proračuna na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i EU razini. Informacije o proračunu i objašnjenja kako se troši novac trebali bi biti dostupni i razumljivi.

UČENJE I PODIZANJE SVIJESTI

- Djecu i mlade ljude treba uključiti u provođenje edukacija za profesionalce i drugu djecu da bi oni uputili djecu u njihova prava. To bi osnažilo odrasle i djecu na djelovanje protiv diskriminacije kako bi bili građani svijeta što je posebno važno za djecu koja žive u siromaštvu, djecu u institucijama, djecu pogođenu migracijama i druge u ranjivim situacijama. Putovnica dječjih prava treba biti omogućena svakom djetetu u svakoj državi kako bi omogućili specifičniji i jednostavnije formuliran vodič kroz zakone, prava i politike.
- Škole i lokalne službe trebaju raditi na sprečavanju stigmatizacije djece, mladih ljudi i obitelji koje žive u siromaštvu. Treba ravnopravno razgovarati s djecom koja žive u siromaštvu.

DJECA POGOĐENA MIGRACIJAMA

- Vlade na svim razinama te civilna društva moraju potaknuti širenje dobrih praksi u svim zemljama članicama. Države u kojima su svi migranti dobrodošli trebale bi biti uzor za ukidanje nejednakosti unutar Europe.
- Treba postojati podupiruća odrasla osoba za svaku mladu osobu i dijete izbjeglicu, a obiteljima se treba omogućiti da ostanu zajedno. Kroz osiguranje odgovarajućeg financiranja treba promovirati i omogućiti uključivanje izbjeglica u sve aspekte društvenog života i života zajednice.
- Vijeće Europe treba raditi s državama koje su u sukobu kako bi omogućili i poduprli rješenja kako bi matične države postale sigurna mjesta za život.